

KİTAP İYİ GELİR
MÜREN BEYKAN

İyi ki, 'gökyüzü gibi bir şey bu çocukluk'!

Edip Cansever'in bu sözünün üzerinden ne çok zaman geçti, çocukluk "hiçbir yere gitmiyor" mu gerçekten? Çocuklar için kardeşçe dünya hayaline tutunmak bile hayal olmuşken neredeyse... Dünyanın pek çok köşesinde çocuklar yaşam mücadelesi verirken, hâlâ gökyüzü gibi bir çocukluktan söz etmek ne zor...

Edip Cansever, "Gökyüzü gibi bir şey bu çocukluk" diyeli ne çok zaman geçti... Çocukluk "hiçbir yere gitmiyor" mu gerçekten? Çocuklar için kardeşçe dünya hayaline tutunmak bile hayal olmuşken neredeyse... Dünyanın pek çok köşesinde çocuklar yaşam mücadelesi verirken, hâlâ gökyüzü gibi bir çocukluktan söz etmek ne zor. Öyle bir nefret çamuruna buladık ki bu gezegeni, kendi çocukluklarımızı bile hatırlayamaz haldeyiz.

Çocuk hep beraber oturup sürekli çocuk kitapları, çocuk şiirleri okusak, çağımızın kahrını artık taşıyamayan ruhlarımız arınabilir mi, sevgiyi, dayanışmayı, insan olmanın büyümesini, çocukluğumuzun mutlu günlerini hatırlar mıyız? Kitaplar, şiirler çocukluğumuza dokunmaya neden olur mutlaka, bütün gücümüzle tutunalım onlara, vazgeçmek olmaz dünyadan. Küçüklere ölümüne borçluyuz umudu.

"Yalnız kalıp üzülmesin diye / Masaldaki çocuk / Açık bırakıyorum kitabımı / Uyrken."

Ne kadar kitap varsa dünyada açık bırakalım, masalarda bile çocuklar yalnız kalmam, üzülmesinler.

Çiğdem Sezer'in "Alfabeden Kaçan Harfler"

(res. Serap Deliorman, Kök Yay.) adlı çocuk şiirleri kitabındaki dizeleri nasıl da burkuyor kalpleri, oysa içimiz sevinç dolmalı çocukları düşününce. Ama şimdilerde sevinç olamıyor işte.

Aslında çocuklara yazılan şiirler sevinç verir, su gibi akar çoğunlukla. Ne demiş üstat Fazıl Hüsnü Dağlarca: "Su olurum su içerken/ Su olurum/ Annem bile anlamaz/ Su olurum su içerken/ Su olurum."

Çocuk şiirindeki saflık, masumiyete dair hepimize belleklerimizdeki izini duyumsattığı benzersiz anılar, başka nerede çıkabilir karşımıza. Çağdaş şiirimizin pek çok ustası da zaman zaman çocukluklarını, zaman zaman çocukları dillendirmiş şiirlerinde. Nâzım Hikmet, Behçet Necatigil, Attilâ İlhan, Can Yücel, Edip Cansever, Aziz Nesin ve ötekiler.

Necatigil, "Dünya Çocuk Yılında I" adlı şiirinde, bugünün efendilerine haykırır gibidir ("Behçet Necatigil - Şiirler", YKY): "... Onlar da büyüsünler/ Onlar da mesut olsunlar/ Geçti, kaç savaş ezikliği/ Çocukları düşünsünler/ Çocuklar iyi gün görsünler." Hepimiz istiyoruz bunu, ama yeterince değil besbelli ki, başaramıyoruz.

Her şeye rağmen yaşam sevinci duymanın anahtarı, biraz da bir şiir kitabı almak elimize, çocuk şiirleri kitabı ve kim gelirse önümüze, birlikte okumak, durup durup okumak. Necdet Neydim'in "Sen ıslık çalmayı bilir misin?"i mi olur (res. Suzan Aral, Gümüşçi Kit.), Adil İzei'nin "Deniz Olsun Adı" mı olur (res. Sadi Güran, Gümüşçi Kit.), Aytül Akal ve Mavisel Yener'in "Reçelli Şiirler"i mi (res. Anıl Tortop,

Redhouse Kidz), yoksa Ayla Çınaroğlu'nun "Şiir Gemisi" mi (Uçanbalık Yay.)? Tek şart, çocuklarla kucaklaşmamız; yoksa ne anlayabiliriz okuduğumuzu, ne de tadına varabiliriz. İşin büyüğü, çocuk sıcaklığıyla birlikte okumakta şiirleri.

Nâzım şöyle demiş yıllar önce ("Nâzım Hikmet - Bütün Şiirleri", YKY): "... dünyayı çocuklara verelim/ bir günlük de olsa öğrensün dünya arkadaşlığı/ çocuklar dünyayı alacak elimizden/ ölümsüz ağaçlar dikecekler". Alsınlar elimizden zaten, yoksa berbat ettiğimiz bir dünyadan hiçbir canlıya yarar yok yakın gelecekte.

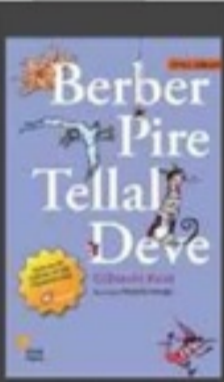
Kimi çocuk kitabı yazarları da şiir kıvamında öykü yazar, masal yazar; bilirler çocukların dünyayı bambaşka bir yer yapabileceklerini.

O yüzden, çocukları gülümseten uyaklarla ilerleyen kitapları yeğlerler. İki örnek de analım burada. Sayısız çocuk kitabıyla olduğu kadar, çocuklara merak aşılardan söyleşileriyle de sevilen Yalvaç Ural'ın "Uçurtmam Çaylak Kuyrukları Yarka" (res. Yalvaç Ural, Marsık Yay.) ve polisiye tadında çocuk romanlarıyla tanınan Gülsevin Kırıl'ın "Berber Pire Tellal Deve" adlı öykü şiirleri (res. Mustafa Delioğlu, Gümüşçi Kit.).

Çocukluğa, gençliğe köprü olsun, hem de 20. yıl sevincine bal kaymak olsun diye, 53 şairin 159 şiirine yer veren bir kitabı yayımlanır mı, yayımlanır. Gümüşçi Kitaplığı, uzun yıllar süren hazırlıktan sonra "Gece Uçuşları" adlı şiir seçkisini yayımladı bile (der. İshak Reyna). Gençlerin sokakta yeniden keşfettiği şiirin ne güçlü bir sevda olduğunu hatırlamaya vesile olan "Gece

Uçuşları" 20. yüzyıldan 21. yüzyıla geçişte çağdaş şiirimizin söz ve biçim estetiğini sergileyen kocaman bir cilt. Söz büyücüsü şairlerimizin yarattığı ve yaratmakta olduğu engin birikimin, ülkemiz için altından kıymetli olduğunu da hatırlatıyor. Çocuklarla, gençlerle şiire sığınma zamanıdır şimdi.

"Gece Uçuşları" adlı İshak Reyna derlemesi şairlerimizin yarattığı engin birikimin, ülkemiz için altından kıymetli olduğunu da hatırlatıyor.

Gülsevin Kırıl, Berber Pire... Günişiği Kitaplığı

Necdet Neydim, Sen ıslık Çalmayı...

Gece Uçuşları İshak Reyna